

1. Η απασχόληση των νέων

- Ποιά είναι η κατάσταση της απασχόλησης των νέων στην περιοχή σας;

Το 2007, περίπου, ένα στα τέσσερα άτομα που βρίσκονται στη παραγωγική ηλικία (15-64 ετών) είναι νέος μέχρι 29 ετών. Λίγο πάνω από το ήμισυ των νέων είναι ενταγμένο στην αγορά εργασίας, σε μεγαλύτερο βαθμό οι άνδρες από ότι οι νέες γυναίκες. Το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι διπλάσιο από το μέσο ποσοστό της χώρας (9,0%), ενώ αναλογεί σχεδόν ένας άνεργος νέος σε κάθε δέκα νέους (αναλογία επί του συνολικού πληθυσμού των νέων). Περίπου έξι στους δέκα νέους άνεργους ανήκουν στην κατηγορία των «νεοεισερχόμενων» νέων.

Η θέση των νέων γυναικών είναι δυσμενέστερη έναντι των νέων ανδρών, καθώς πάνω από το ήμισυ αυτών βρίσκεται εκτός αγοράς εργασίας, μία στις τέσσερις γυναίκες που βρίσκεται στην αγορά εργασίας είναι άνεργη,

Στην πλειοψηφία τους οι νέοι εργάζονται ως μισθωτοί, καθώς αναλογούν πάνω από τρεις μισθωτούς σε κάθε τέσσερις νέους που απασχολούνται (77,2%). Αυτή η αναλογία είναι κατά πολύ μεγαλύτερη σε σχέση με την αναλογία των μισθωτών στο σύνολο των απασχολούμενων, αλλά και των μισθωτών άνω των 30 ετών όπου οι αντίστοιχες αναλογίες είναι 64,1% και 61,0%.

Οι νέες γυναίκες εργάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι οι νέοι άνδρες ως μισθωτές, καθώς η αναλογία τους αυξάνεται σε τέσσερις μισθωτές σε κάθε πέντε νέες γυναίκες. Ένας στους πέντε νέους εργάζεται με σύμβαση προσωρινής απασχόλησης και αποτελούν τα 2/5 ή το 40,0% των προσωρινά απασχολούμενων της χώρας. Στις νέες γυναίκες η αναλογία των προσωρινά απασχολούμενων είναι λίγο μεγαλύτερη έναντι της μέσης των νέων, αποτελούν σχεδόν το ήμισυ των νέων που εργάζονται με αυτή την μορφή εργασίας και το 42,0% των νέων που εργάζονται με μόνιμη εργασία.

Η απασχόληση των νέων είναι κυρίως στον τριτογενή τομέα καθώς ο τομέας αυτός απασχολεί 7 από τους 10 νέους, (το ήμισυ από αυτούς είναι νέες γυναίκες). Στον δευτερογενή τομέα αντιστοιχεί ένας νέος σε κάθε τέσσερις νέους απασχολούμενους στην πλειοψηφία του κυρίως νέους άνδρες. Ο τριτογενής τομέας είναι ο κατεξοχήν τομέας στην απασχόληση των νέων γυναικών, καθώς απορροφά το 85,0% της απασχόλησης των νέων γυναικών.

Εξετάζοντας το καθαρό μηνιαίο εισόδημα των νέων σε σχέση με αυτό του συνόλου των μισθωτών διαπιστώνουμε ότι οι νέοι συμμετέχουν με διπλάσια αναλογία στα «χαμηλά» εισοδηματικά κλιμάκια (μέχρι 750€), ενώ υπολείπονται στα κλιμάκια άνω των 1.000€. Στο ενδιάμεσο κλιμάκιο

των 751-1.000€ η αναλογία είναι παραπλήσια, περίπου ένας στους τρεις μισθωτούς που απάντησαν.

- **Το συνδικάτο ασχολείται με τα προβλήματα των νέων; Επιδιώκετε ιδιαίτερος την επαφή με τους νέους;**

Η σημασία του ρόλου της νέας γενιάς εργαζομένων, εκτός από την πλευρά της βιολογικής ανανέωσης του εργατικού δυναμικού, είναι ότι φέρνει μαζί της και το καινούριο, το νέο. Τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει, οι αντιλήψεις της για τη ζωή, ο τρόπος ζωής της, οι ανησυχίες, οι προβληματισμοί, τα οράματά της, οι κρίσεις της για την κοινωνία και την εργασία, είναι ορισμένα από τα χαρακτηριστικά της. Παρ' όλα αυτά, οι σχέσεις των εργαζόμενων νέων με το συνδικαλιστικό κίνημα (σ.κ.) είναι υποβαθμισμένη, ενώ η συμμετοχή τους μέσα στις γραμμές του σ.κ. είναι μικρή.

Τα συμπεράσματα από σχετική έρευνα η οποία έγινε για λογαριασμό των συνδικάτων είναι τα εξής: Μόνο 1 στους 4 νέους είναι μέλος εργατικού σωματείου, με αποτέλεσμα η άρνηση των νέων να συμμετέχουν στο σωματείο να τους οδηγεί και σε ηθελημένη άγνοια ή αδιαφορία. Συχνότερα γίνονται μέλη του σωματείου οι εργαζόμενοι στο δημόσιο σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα και περισσότερο οι άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες.

Αν και οι εργατικοί αγώνες θεωρούνται ο αποτελεσματικότερος τρόπος επίλυσης των εργασιακών προβλημάτων, συνολικά το 58% των νέων εργαζόμενων δεν τους επιλέγει. Ειδικά για τους νέους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα, όπου εμφανίζεται πολύ αυξημένο το ειδικό βάρος της επιλογής "προσωπική επαφή με τον εργοδότη", πιθανότατα να παίζει ρόλο το γεγονός ότι η πλειοψηφία των νέων εργάζεται σε επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 10 άτομα.

Συνολικά οι νέοι ασκούν κριτική στα συνδικάτα περισσότερο για την κομματικοποίηση-παραταξιοποίησή τους και λιγότερο για συντεχνιασμό κλπ.

Για τους νέους εργαζόμενους, όπως και για τις μεγαλύτερες ηλικίες, κυριαρχεί η **απαίτηση** να απασχοληθεί το συνδικαλιστικό κίνημα με τα πραγματικά προβλήματα των εργαζομένων και κυρίως με τα καυτά που οι ίδιοι έχουν επιλέξει. Απαιτούν μια δυναμική παρέμβαση όχι μόνο στα εργασιακά προβλήματα, αλλά και σ' εκείνα που ταλαιπωρούν τους εργαζόμενους έξω από τον χώρο εργασίας, όπως αυτά της ποιότητας ζωής. Έτσι, τα προβλήματα του περιβάλλοντος κατέχουν την πρώτη θέση στην ιεράρχηση των προβλημάτων των νέων εργαζόμενων στο Λεκανοπέδιο Αττικής.

Επίσης, μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση στην αξιολόγηση των γενικών προβλημάτων δείχνουν οι νέοι στην ανεργία, την ακρίβεια, το συγκοινωνιακό, τη στέγη, τους μισθούς και φυσικά τις ανθρώπινες

σχέσεις. Τέλος, οι νέοι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αγωνιούν περισσότερο για την ανεργία και το συγκοινωνιακό, ενώ του δημοσίου τομέα για την κατοικία, την υγεία και την παιδεία. Για τους πιο πάνω λόγους το ΕΚΑ έχει στο επίκεντρο της δράσης του θέματα που από τις έρευνες έχει προκύψει ότι απασχολούν ιδιαίτερος τους νέους, με απώτερο σκοπό την επίλυση των προβλημάτων τους αλλά και την δραστηριοποίησή τους στα συνδικάτα.

- **Στο πλαίσιο της κρίσης το συνδικάτο ανέλαβε διεκδικητικές πρωτοβουλίες εξειδικευμένες στην κατεύθυνση της απασχόλησης των νέων;**

Γίνεται διαρκής προσπάθεια ένταξης στις δομές των συνδικάτων της νεολαίας (νέοι εργάτες, νέοι επιστήμονες, νέοι υπάλληλοι, μερικά απασχολούμενοι, υποαπασχολούμενοι, άνεργοι και γενικά νέοι εργαζόμενοι). Εκτός από την ανάδειξη και επισήμανση των προβλημάτων των εργαζόμενων νέων γίνεται προσπάθεια να δοθούν αξιόπιστες λύσεις και να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα. Ειδικότερα προς αυτή τη κατεύθυνση διεκδικούμε:

- Ίση αμοιβή για ίση εργασία μέσα από την εφαρμογή των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΣΣΕ). Όλοι οι μαθητευόμενοι να αμείβονται με τον κατώτερο μισθό της ΕΓΣΣΕ.
- Οι νέοι που ζητούν πρώτη φορά εργασία, καθώς επίσης οι απόφοιτοι όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης να θεωρούνται άνεργοι και να δικαιούνται επίδομα ανεργίας σε περίπτωση που μέσα σε κάποιο χρονικό διάστημα δεν βρουν εργασία. Ταυτόχρονα, να υπάρξει κοινωνική πολιτική, ιδιαίτερα για τους άνεργους (περίθαλψη, δωρεάν μετακίνηση, ψυχαγωγία κτλ.).
- Απαγόρευση της παιδικής εργασίας. Να τιμωρούνται αυστηρά οι εργοδότες που χρησιμοποιούν ανήλικα παιδιά σε εργασίες, στις οποίες θα πρέπει να απασχολείται ενήλικο, ειδικευμένο και έμπειρο εργατικό δυναμικό. Επιπλέον, προστασία των ανήλικων εργαζόμενων με την εφαρμογή και ενίσχυση της κείμενης νομοθεσίας.
- Πλήρη ασφαλιστικά δικαιώματα των νέων εργαζομένων και έλεγχος για την τήρηση των εργοδοτικών υποχρεώσεων.
- Τέλος, η εργαζόμενη νεολαία θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, στα πρωτοβάθμια σωματεία και τις δευτεροβάθμιες ομοσπονδίες και εργατικά κέντρα, με τη δημιουργία Επιτροπών Νέων εργαζόμενων, στις οποίες οι νέοι θα προωθούν τις διεκδικήσεις τους. Οι Επιτροπές Νέων των δευτεροβάθμιων ή πρωτοβάθμιων οργανώσεων είναι ανάγκη να αποτελέσουν ζωντανά κύτταρα ενεργοποίησης των νέων εργαζόμενων.

- **Ποιές προτάσεις θα ήταν ικανές να κινητοποιήσουν τους νέους εργαζομένους σε κάθε περιοχή για ένα διεκδικητικό κίνημα ευρωπαϊκών διαστάσεων;**

Η επιτυχής ένταξη των νέων στον επαγγελματικό βίο είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνία και τις επιχειρήσεις και μείζονος σημασίας για τους ίδιους τους νέους, καθώς τους επιτρέπει να έχουν πλήρη έλεγχο της ζωής, της υγείας και της γενικότερης ευημερίας τους. Το ποσοστό των εργαζόμενων νέων μειώνεται σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη. Το φαινόμενο αυτό είναι αποτέλεσμα της μείωσης του ποσοστού γεννήσεων, αλλά μπορεί επίσης να δεικνύει ότι οι προσφερόμενες εκπαιδευτικές επιλογές αφορούν όλο και περισσότερους νέους αλλά και ότι αυτές διαρκούν περισσότερο. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι νέοι είναι πιο ευάλωτοι στην οικονομική ύφεση, αφού οι εργοδότες απαντούν στις πιέσεις της οικονομίας κάνοντας περικοπές στις προσλήψεις ατόμων νέων σε ηλικία.

Τα ευρωπαϊκά συνδικάτα μπορούν να προωθήσουν μια τέτοια πρωτοβουλία σε συγκεκριμένα θέματα όπως:

Επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση: Το 2005 σχεδόν 193,8 εκατομμύρια άτομα απασχολούνταν στην ΕΕ των 25, μεταξύ των οποίων 20,4 εκατομμύρια εργαζόμενοι νέοι. Οι εργαζόμενοι νέοι αντιπροσώπευαν 10,5 % του εργατικού δυναμικού. Το ποσοστό απασχόλησης (ΕΕ των 25) των εργαζόμενων νέων ανήλθε σε 36,3 %, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των εργαζομένων ηλικίας 15–64 ετών σε 63,6 %. Το ποσοστό ανεργίας των νέων στην ΕΕ των 25 ήταν 18,7 %, ήτοι υπερδιπλάσιο του συνολικού ποσοστού ανεργίας (9,0 %). Σε πολλές χώρες μέλη της ΕΕ το ποσοστό ανεργίας των εργαζόμενων νέων αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια, αν και υπάρχουν λιγότεροι νέοι σε έναν πληθυσμό που στο σύνολό του γηράσκει. Υπάρχουν επίσης ουσιαστικές διαφορές μεταξύ περιφερειών: στα δύο τρίτα των περιφερειών της ΕΕ των 25 το ποσοστό ανεργίας των νέων ήταν τουλάχιστον διπλάσιο του συνολικού ποσοστού ανεργίας. Τα ποσοστά ανεργίας των νέων κυμαίνονταν από 6,2 έως 59,1 %.

Προστασία των νέων στους χώρους εργασίας: Οι νέοι διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο δεδομένου ότι στερούνται πείρας, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης. Έχουν ανάγκη τόσο από σωστές συμβουλές, πληροφορίες και επίβλεψη όσο και από κατάλληλες, ασφαλείς και υγιεινές εργασίες. Για τους νέους ηλικίας κάτω των 18 ετών, συμπεριλαμβανομένων των νέων που απασχολούνται σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και εκείνων που απασχολούνται υπό το καθεστώς περιστασιακής εργασίας, ενόσω φοιτούν ακόμη στο σχολείο ή σε ανώτερες και ανώτατες σχολές, ισχύουν ειδικότεροι κανονισμοί σχετικά με τους περιορισμούς ως προς την έκθεσή τους σε κινδύνους και τα ωράρια εργασίας τους.